

פרשת וירא

הקורונה בתפקיד אוהלו של אברהם אבינו

אדם אחד טיפס על גגו של מגדל עזריאלי, העביר את רגלו האחת מעבר למעקה ולאחר מכן גם את השניה, ו...!

"מה אתה עושה, ????" צרח לעברו המנקה שבדיוק היה על הגג באותה שעה.

השיב האיש באדישות: "אני קופץ למטה".

"השתגעת,?! צעק המנקה, "מגובה כזה גם עם שפכטל לא יצליחו לגרד אותך מהמדרכה".

"תירגע", השיב האיש, "אני רק קופץ קומה-שתיים ועוצר"...

כך המשיל ר' שבתאי יודלביץ' זצ"ל את מצב הדור לשוטר אשר תינה בפניו את פליאתו ממצב הדור. הוא חשב שיקימו דור שרק מחלל שבת ולא מניח תפילין, אך לא האמין שידרדר לכזאת שחיתות מוסרית.

הסביר הרב יודלביץ' זצ"ל: "חשבתם לבטל רק מצוות שבין אדם למקום מתוך ציפיה שעל מצוות שבין אדם לחברו ימשיכו לשמור, אבל אי אפשר לשבור את הלוחות..."

כך בדיוק נימק אברהם לאבימלך מדוע קרא לשרה אחותו במקום אשתו - "כי אִמְרָתִי בַּקַּיִן יִרְאֶת אֱלֹהִים בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְהַכְּגוּבִי עַל דְּבַר אִשְׁתִּי" (בראשית כ, יא).

כשראה אברהם שאין בין אדם למקום (יראת אֱלֹהִים) - ידע שגם אין בין אדם לחברו! (וְהַכְּגוּבִי!)

* * *

הדורות שחיו בעידן ה"בראשית" בחרו לקפוץ מן הגג של נזר הבריאה ולקלקל את מעשיהם, אך מסתבר שאף הם לא שיערו את רמת השחיתות שיגיעו אליה, שהקב"ה ימחה את אותם ואת העולם בשל מעלליהם (דור המבול (שם ז, כג); דור הפלגה (עי' ילקו"ש, פר' נח - סב)).

אבל כאמור, כשקופצים מהגג - אי אפשר לעצור באמצע, ואז מתרסקים...

כך היה עד שבא אברהם והחל לטפל בכאוס.

"היה אבינו אברהם אומר: תאמר שהעולם הזה בלא מנהיג!?! הציץ עליו הקב"ה ואמר לו: אני הוא בעל העולם" (בראשית רבה לט, א).

אברהם אבינו היה הראשון שבעצם החל לחפש את בורא העולם ולפתח את הקשר האישי עמו - הקשר שבין האדם למקום.

אברהם אבינו היה הראשון שחל בשליחות של קירוב רחוקים, ולמרבה הפלא הוא עשה זאת ללא מוסד או ארגון של תשובה, אלא דווקא באמצעות... בית תמחוי.

כך מגלים חז"ל (תנחומא, בראשת סי' יב) שאברהם "היה מאכיל עוברים ושבים ... לאחר שהיה מאכילם

פרשת וירא

ומשקם היו מברכים אותו, ואמר להם: תברכו לבעל הבית שנותן לכל הבריות אוכל ומשקה ונותן בהם רוח. והיו אומרים לו: היכן הוא? אמר להם: שליט בשמים ובארץ... כיון שהיו שומעים כך, היו שואלים: כיצד נברך אותו? היה אומר להם: **אמרו 'ברוך ה' המבורך לעולם ועד, ברוך נותן לחם ומזון לכל בשר', והיה מלמדם ברכות וצדקות... ויראת שמים, ומורה להם את התורה.**"

וצריך להבין, מדוע פתח אברהם מסעדה כדי להחזיר בתשובה במקום לפתוח "בית-מדרש גבוה להקניית ערכי היהדות?"

ומה היה סוד הצלחתו כך מעבר לכל דמיון?

סיפר הרב אלעזר טורצ'ין זצ"ל, שבצעירותו היה מקורב מאוד ל"חזון איש" והיה מגיע לביתו בתדירות רבה כדי לדבר אתו בלימוד.

על אחת הפעמים סיפר הרב, שבבואו אמר לו החזון איש: "לייזר, לייזר, אתה באמת חושב שאת הכיפה זורקים בפעם אחת? ממש לא! זהו תהליך איטי מאוד, שרק בסופו מורידים את הכיפה מהראש".

רבי אליעזר נבהל מאוד ופרץ בבכי. וכי הרב חושד בו שהולך הוא בדרכים עקלקלות?!

ה"חזון איש" מיהר להרגיעו ואמר: "הירגע, מכירך אני כצדיק ולא חשדתיך לרגע, רק רציתי להסביר לך דבר מה. הן כל יהודי טוב מתפלל בבית הכנסת שחריית, לאחר התפילה ניגש הוא אל הפרוכת, מנשק אותה ומתפלל שיזכה לסייעתא דשמיא במהלך היום כולו, ואז שוב מנשק את הפרוכת וכביכול נפרד מריבונו של עולם - ש"נשאר" בבית הכנסת - עד שיחזור לפגוש אותו שוב בתפילת מנחה.

"אבל זו איננה הדרך הנכונה בעבודת השם", קרא החזון איש בלהט, **"יהודי חייב לקחת אתו את ריבונו של עולם עמו לכל מקום!** לעבודה, לחנות נעליים, למכולת - גם כשהוא בוחר עגבניות, להתפלל לה' שיזמין לו סחורה טובה! שלא ייווצר מצב חלילה שהוא "משאיר" את ה' בבית הכנסת רק לזמן התפילות, ובחיינו מתנהל הוא בדרך הטבע - זה יגרום לו לבסוף להוריד את הכיפה..."

אילו פתח אברהם אבינו מוסד ורק בו היה מלמד יהדות את בני דורו, היה זה עלול להטעות את הבאים ללמוד, שכשם שאת היהדות הם לומדים רק באותו מוסד - כך גם את הקשר שלהם עם האלוקים הם כנראה מקיימים רק שם! וזה, כאמור, היה גורם להם בסופו של דבר לחזור ולהוריד את הכיפה...

משום כך בחר אברהם דווקא בבית תמחוי.

אל אוהלו של אברהם הגיע אדם לסעוד. בתום הסעודה ביקש הסועד להודות, ואברהם הצביע כלפי מעלה. הסועד נשא את מבטו אל תקרת האוהל, ואברהם הסביר: "תודה לאלוקים" - הוא מעל התקרה...

אברהם לימד את הסועדים לברך את ה' ובכך בעצם העניק להם את הדרך איך להתחבר אל ה' בכל עת ובכל מקום - בבית, בעבודה ובשדה; בשעת האכילה, אחר פינוי הגוף, ובעיקר סתם כך לשבת ולשוחח עם ה' באמצע היום.

פרשת וירא

אברהם בעצם העניק לבני דורו את היכולת לפתח את הקשר האישי עם הקב"ה - להוציא את ה' מבית הכנסת ולהכניסו הביתה, אל החיים, אל הלב פנימה.

* * *

היה מי שאמר, שאם החיים הם בית-ספר, הקורונה היא אוניברסיטה. נו, נו.

אם ישאלוני: הקורונה היא יותר כאוהלו של אברהם, כי היא מלמדת בדיוק את אותו המסר.

הקורונה סגרה לנו את מוסדות התורה והתפילה, ואולי רק בשביל שנלמד לקחת את ה' איתנו משם ולהכניסו אל תוך חיינו.

מקור: בכל לבי דרשתיך